

„KIM JESTEM – JA CZŁOWIEK?”

– symposium w 40 rocznicę uchwalenia Konstytucji Duszpasterskiej o Kościele

W dniu 24 listopada 2005 r., w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie, odbyło się symposium zorganizowane przez Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie PAT-u. Inspiracją dla obrad była rocznica uchwalenia Konstytucji Duszpasterskiej o Kościele „Gaudium et spes” W wykładach i dyskusjach koncentrowano się na szukaniu odpowiedzi na pytanie: Kim jest człowiek?

„Kolokwium” miał wyraźnie dwie części. W części pierwszej, w wystąpieniach przewodnich, mówiono o prehistorii człowieka na Ziemi oraz o jego naturze, widzianej w świetle nauki soborowej. Natomiast druga część poświęcona była rozpatrzeniu sytuacji egzystencjalnej współczesnego człowieka. W tej części obrad zabierali głos głównie praktycy na co dzień pomagający ludziom w różnych sytuacjach.

W inauguracyjnym wystąpieniu ks. prof. dr hab. Piotr Lenartowicz SJ (Kraków) postawił intrygujące pytania związane z obowiązującą teorią ewolucji, na które współczesna nauka nie znajduje przekonujących odpowiedzi. Prehistoria człowieka jest – jak się okazuje – nadal pełna zagadek. Kolejne odkrycia śladów człowieka na Ziemi dostarczają wprawdzie coraz to bogatszego materiału, ale jest on nadal niewystarczający, by tę prehistorię w pełni zrekonstruować. W wyniku tych poszukiwań łatwiej ustalić fizyczny wygląd człowieka i etapy jego rozwoju, trudniej natomiast zidentyfikować jego „człowieczeństwo” Bez tego jednak łatwo o pochopne oceny i hipotezy.

Sobór Watykański II w swoich dokumentach starał się przedstawić chrześcijańską wizję człowieka. Było to szczególnie potrzebne w XX wieku, w którego pierwszej połowie na świecie narodziło się tyle zła właśnie z powodu błędnej antropologii. Systemy totalitarne i ideologie dominujące w tym czasie doprowadziły do katastrofy już nie tylko jednostki, ale całe populacje. Ponieważ w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym nadal pokutują owe błędne koncepcje antropologiczne, przypomnienie wizji człowieka opartej na Objawieniu jest nie tylko na czasie, ale wręcz konieczne. Ks. dr A. Sołtys (Rzeszów) w swoim przedłoże-

niu, wskazał właśnie na ów „błąd antropologiczny”, który w sposób tragiczny zaciążył nad historią XX wieku. W drugiej części wystąpienia, w sposób usystematyzowany przedstawił wizję człowieka wyłaniającą się z konstytucji soborowej, ze szczególnym uwzględnieniem społecznego wymiaru natury ludzkiej.

Chrześcijańska wizja człowieka, zaprezentowana w nauce soborowej, stanowi podstawę do działań duszpasterskich, w jakie angażuje się Kościół. O takich formach pomocy i zainteresowania człowiekiem traktowały wystąpienia specjalistów z różnych dziedzin nauki, zaangażowanych w działalność różnorodnych poradni i duszpasterstw specjalistycznych. Z tych prezentacji wyłonił się też obraz współczesnego człowieka, zwłaszcza tego potrzebującego pomocy.

„Człowiek w sytuacjach życiowych” – to temat drugiej części sympozjum. O takich sytuacjach mówili ludzie na co dzień pracujący w poradniach specjalistycznych (ks. dr Władysław Szewczyk, ks. mgr Andrzej Sułek, p. mgr Wacław Srebro, p. mgr Elżbieta Zięba, p. mgr Ewa Rzędkowska, p. mgr Maria Hajduk), czy też zaangażowani w formację ludzi młodych: kapłańską (ks. dr Janusz Paciorek) lub zakonną (s. mgr Cypriana Bachara). Jak wynikało z tenoru wypowiedzi, we wszystkich sytuacjach, zwłaszcza gdy są one dla człowieka trudne, szuka on pomocy albo towarzyszenia innych osób.

Jak sytuację egzystencjalną współczesnego człowieka, widzą niektóre nurty współczesnych modnych antropologii i jakie środki pomocy proponują, zaprezentowali dwaj pierwsi prelegenci (ks. W. Szewczyk i ks. A. Sułek).

Ludzie zaangażowani przede wszystkim w działalność tarnowskiej poradni „Arka” skupili się na sytuacjach kryzysowych, w których ludzie szukają pomocy. Opierając się na własnych doświadczeniach przedstawiali człowieka w sytuacji, gdy potrzebuje on pomocy. Istotną rzeczą jest, by znalazł on taką pomoc, jakiej oczekuje. Sprostanie takim potrzebom i oczekiwaniom nie jest rzeczą prostą. Szczególnie bogate doświadczenia prelegenci mieli z ludźmi młodymi oraz małżonkami.

Ludzie odpowiedzialni za formacje duchową kandydatów do kapłaństwa i życia zakonnego (ks. J. Paciorek, s. C. Bachara) spotykają się z innymi oczekiwaniami. Ich zadaniem jest przygotować młodych ludzi do podjęcia zadań związanych z realizacją ich powołania życiowego. Formacja ta musi się opierać na jasnej wizji antropologicznej.

Materiały z tego sympozjum zostały opublikowane w serii *Questiones ad disputandum*, t. 7, Biblos: Tarnów 2006.

Ks. Antoni Żurek